

Γλώσσα Γ΄ Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 1ος

**Γ' Κ.Π.Σ. / ΕΠΕΑΕΚ II / Ενέργεια 2.2.1 /
Κατηγορία Πράξεων 2.2.1.α:**

**«Αναμόρφωση των προγραμμάτων
σπουδών και συγγραφή νέων
εκπαιδευτικών πακέτων»**

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Μιχάλης Αγ. Παπαδόπουλος

Ομότιμος Καθηγητής του Α.Π.Θ

Πρόεδρος του Παιδαγωγ. Ινστιτούτου

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή νέων

βιβλίων και παραγωγή

υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού

με βάση το ΔΕΠΠΣ και τα ΑΠΣ για το

Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο»

Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου

Γεώργιος Τύπας

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Αναπληρωτής Επιστημ. Υπεύθ. Έργου

Γεώργιος Οικονόμου

Σύμβουλος του Παιδαγ. Ινστιτούτου

Έργο συγχρηματοδοτούμενο 75% από

το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και

25% από εθνικούς πόρους.

ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Ευάγγελος Ιντζίδης, *Εκπαιδευτικός*
Αθανάσιος Παπαδόπουλος,

Εκπαιδευτικός

Αριστοτέλης Σιούτης,

Εκπαιδευτικός

Αικατερίνη Τικτοπούλου,

Εκπαιδευτικός

ΚΡΙΤΕΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΤΕΣ

Αθανάσιος Τριλιανός,

Καθηγητής του Πανεπ. Αθηνών

Μαρία Καπετανίδου,

Σχολική Σύμβουλος

Μιχαήλ Αργύρης, *Εκπαιδευτικός*

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΣΗ

Χρήστος Δήμος,

Ζωγράφος - Σκιτσογράφος

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Βουβονίκος Βασίλειος, *Φιλολόγος*

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ
ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

Πέτρος Μπερερής,
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου

Χρήστος Παπαρίζος,
Σύμβουλος του Παιδαγωγικού
Ινστιτούτου

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΥΠΟΕΡΓΟΥ
Σταθοπούλου Αλεξάνδρα,
Εκπαιδευτικός

ΠΡΟΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ
ACCESS Γραφικές Τέχνες Α.Ε.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΓΙΑ
ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΟΡΑΣΗ

Ομάδα Εργασίας
Αποφ. 16158/6-11-06 και
75142/Γ6/11-7-07 ΥΠΕΠΘ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ,
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ**
**ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**Ευάγγελος Ιντζίδης
Αθανάσιος Παπαδόπουλος
Αριστοτέλης Σιούτης
Αικατερίνη Τικτοπούλου**

**ΑΝΑΔΟΧΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ:
ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ**

Γλώσσα Γ' Δημοτικού

Τα απίθανα μολύβια

ΔΕΥΤΕΡΟ ΤΕΥΧΟΣ

Τόμος 1ος

Πολιτείες ντυμένες στα λευκά

- 1** Η πόλη χάθηκε στο χιόνι
- 2** Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)
- 3** Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!

*Ο καιρός αλλάζει.
Τα δελτία ειδήσεων
προειδοποιούν για
κακοκαιρία. Πόλεις
και χωριά ντύνονται
στα λευκά.*

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι

Το πρωί εκείνο τον ξύπνησε η σιωπή. Ο Μαρκοβάλντο σηκώθηκε από το κρεβάτι του νιώθοντας κάτι παράξενο στον αέρα. Δεν καταλάβαινε τι ώρα ήταν. Το φως που περνούσε από τις περσίδες των παραθυρόφυλλων ήταν εντελώς διαφορετικό από οποιαδήποτε άλλη ώρα της ημέρας ή της νύχτας. Άνοιξε το παράθυρο. Η πόλη είχε χαθεί, είχε αντικατασταθεί από ένα λευκό χαρτί. Ζαρώνοντας τα μάτια, διέκρινε μες στην ασπράδα μερικές αχνές γραμμές στη θέση της εικόνας που συνήθως έβλεπε. Τα παράθυρα, οι στέγες και οι κολόνες του δρόμου ήταν εκεί, αλλά είχαν σκεπαστεί από το χιόνι που είχε πέσει τη νύχτα. [...]

Πήγε στη δουλειά με τα πόδια. Τα τραμ είχαν ακινητοποιηθεί εξαιτίας του χιονιού. Καθώς περπατούσε και άνοιγε ο ίδιος το δρόμο του, ένιωθε πιο ελεύθερος παρά ποτέ. Στους δρόμους της πόλης δεν υπήρχε πια διαφορά ανάμεσα στο πεζοδρόμιο και στο οδόστρωμα. Τα αυτοκίνητα δεν μπορούσαν να περάσουν. Ο Μαρκοβάλντο, παρόλο που σε κάθε του βήμα βούλιαζε στο χιόνι ως τα μισά της γάμπας και το ένιωθε να του μουσκεύει τις κάλτσες, είχε γίνει δεξιοτέχνης στο να περπατάει στη μέση του δρόμου, να ποδοπατάει τις πρασιές, να προχωρεί με ζικ ζακ.

Οι δρόμοι και οι λεωφόροι ανοίγονταν έρημοι και απέραντοι σαν ολοκάθαρα περάσματα ανάμεσα στους βράχους των βουνών.

Ποιος ξέρει αν η πόλη είχε μείνει ίδια κάτω από το μανδύα που την έκρυψε ή αν μια άλλη πόλη είχε πάρει τη θέση της; Ποιος ξέρει αν κάτω από εκείνα τα άσπρα βουναλάκια υπήρχαν ακόμη τα περίπτερα, οι στάσεις του τραμ ή αν δεν ήταν παρά μόνο σωροί από χιόνι;

Καθώς ο Μαρκοβάλντο περπατούσε, ονειρευόταν ότι είχε χαθεί σε μια διαφορετική πόλη. Όμως τα βήματά του τον οδήγησαν ίσια στο μέ-

**ρος όπου δούλευε κάθε μέρα,
στη συνηθισμένη αποθήκη.**

**Μόλις ο αχθοφόρος έφτασε
στο κατώφλι, ένιωσε έκπληξη που
ξαναβρέθηκε ανάμεσα στους ίδιους
πάντα τοίχους, λες και η αλλαγή,
που είχε σβήσει τον έξω κόσμο,
είχε αφήσει μόνο την επιχείρησή
του. Εκεί καθόταν και τον περίμενε
ένα φτυάρι πιο ψηλό από το μπόι
του. Ο αρχιαποθηκάριος, ο κύριος
Βιλιτζέλμο, του το έδωσε και είπε:
– Ο καθαρισμός του πεζοδρομίου
μπροστά στην εταιρεία είναι δική
μας δουλειά, δηλαδή δική σου.**

**Ο Μαρκοβάλντο αγκάλιασε
το φτυάρι και γύρισε να βγει έξω.
Το φτυάρισμα του χιονιού δεν είναι
παιχνίδι, ιδίως για όποιον δουλεύει
με αδειανό στομάχι. Όμως ο Μαρ-
κοβάλντο ένιωθε ότι το χιόνι ήταν
φίλος του και στρώθηκε πρόθυμα**

στη δουλειά πετώντας μεγάλες
φτυαριές χιόνι από το πεζοδρόμιο
στη μέση του δρόμου.

(συνεχίζεται)
Ίταλο Καλβίνο

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1** Ο Μαρκοβάλντο κινείται σε μια πόλη που έχει αλλάξει. Ποια ήταν η αιτία αυτής της αλλαγής;
- 2** Να υπογραμμίσεις τις προτάσεις που σου μιλούν για τη μεταμόρφωση της πόλης.
- 3** Πώς ήταν συνήθως η πόλη, όπου ζούσε ο ήρωάς μας, πριν χιονίσει;

Παρατηρώ και μαθαίνω

Ο Μαρκοβάλντο
πήγε στη δουλειά
με τα πόδια.
Τα τραμ είχαν
ακινητοποιηθεί
εξαιτίας του χιονιού.
Καθώς περπατούσε,
σε κάθε του βήμα
βούλιαζε στο χιόνι.

Τα ρήματα των παραπάνω
προτάσεων μας λένε τι
έγινε στο παρελθόν

Παρελθόν;
Τι σημαίνει αυτό;

Πρόσεξε! Αν κάτι γίνεται τώρα, λέμε ότι συμβαίνει στο **παρόν**. Ό,τι έχει γίνει πριν, λέμε πως είναι **παρελθόν**. Π.χ. τώρα σου μιλάω (παρόν), ενώ χθες μιλήσαμε στο τηλέφωνο (παρελθόν).

Το θυμάμαι. Χθες δεν ήρθα στο σχολείο γιατί ήμουν άρρωστος.

Ευτυχώς όλα αυτά είναι πια παρελθόν!

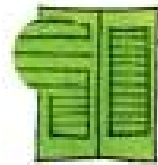
Παίζω με τις λέξεις

4 Συζητήστε στην τάξη τη σημασία των παρακάτω λέξεων και αντιστοιχισέ τις με τις εικόνες:

περσίδες

πρασιά

αχθοφόρος

5 Βρες τη λέξη «πρόθυμος» στο λεξικό και γράψε:

α. τη σημασία της λέξης:

.....

.....

β. μια αντίθετη λέξη:

.....

Γράφω σωστά

6 Το χιόνι σκέπασε ακόμη και τα γράμματα των λέξεων. Μπορείς να τα αποκαλύψεις;

Στους δρόμους τ__ς πόλ__ς
δεν __πήρχε π__α διαφορά
ανάμεσα στο πεζοδρόμ__ο και
στο οδόστρωμα.

η οδός, το __δ__στρωμα,
ο δρ__μ__ς, το πεζοδρ__μι__,
η λε__φόρ__ς

Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια)

Ο Μαρκοβάλντο είχε ήδη στρίψει στη γωνία και φτυάριζε στην αυλή. Τα παιδιά της αυλής είχαν φτιάξει ένα χιονάνθρωπο.

– Του λείπει μια μύτη! είπε ένα τους.

– Τι να του βάλουμε; Ένα καρότο! Και έτρεξε το καθένα στην κουζίνα του να μαζέψει ζαρζαβατικά*.

Ο Μαρκοβάλντο κοίταζε το χιονάνθρωπο. «Να, κάτω από το χιόνι δε φαίνεται τι είναι από χιόνι και τι είναι απλώς θαμμένο μέσα του». Απορροφημένος στις σκέψεις του, δεν πρόσεξε ότι δύο άντρες πάνω στη σκεπή τού φώναζαν:

*ζαρζαβατικά: λαχανικά

– Έι, κύριος, φύγε λίγο αποκεί!
Ήταν εκείνοι που καθάριζαν το χιόνι από τα κεραμίδια. Και ξαφνικά μια μεγάλη ποσότητα χιονιού έπεσε ακριβώς επάνω του.

Τα παιδιά ξαναγύρισαν με τα λάφυρα* τους σε καρότα.

– Α! κάποιος έφτιαξε ακόμα ένα χιονάνθρωπο! Στη μέση της αυλής υπήρχαν δύο ίδια ομοιώματα πλάι πλάι.

– Να βάλουμε μύτη και στους δύο! και βύθισαν δύο καρότα στα κεφάλια των δύο χιονανθρώπων.

*λάφυρα: αντικείμενα που έχουν αρπαχθεί

Ο Μαρκοβάλντο, περισσότερο πεθαμένος παρά ζωντανός, ένωσε την τροφή να του 'ρχεται μέσα από το περίβλημα* του χιονιού που τον είχε θάψει και καταψύξει.

Και μάσησε.

– Μαμά μου! Χάθηκε το καρότο! Τα παιδιά είχαν κατατρομοκρατηθεί. Το πιο τολμηρό δε λιγοψύχησε*. Είχε μια ανταλλακτική μύτη, μια πιπεριά και την έβαλε στο χιονάνθρωπο. Ο χιονάνθρωπος και πάλι την καταβρόχθισε. Τότε δοκίμασαν να του βάλουν ένα κομματάκι κάρβουνο, από εκείνα που μοιάζουν με ραβδάκια, για μύτη. Ο Μαρκοβάλντο το έφτυσε με όλη του τη δύναμη.

*περίβλημα: προστατευτικό κάλυμμα

*λιγοψύχησε: δειλίασε

**– Βοήθεια! Είναι ζωντανός!
Είναι ζωντανός!**

Τα παιδιά το έβαλαν στα πόδια.

Σε μια γωνιά της αυλής υπήρχε μια σχάρα απ' όπου έβγαινε ένα σύννεφο ζέστης. Ο Μαρκοβάλντο, με το βαρύ βήμα του χιονάνθρωπου, πήγε και στάθηκε εκεί. Το χιόνι έλιωσε πάνω του, κύλησε ρυάκια στα ρούχα του. Εμφανίστηκε ένας Μαρκοβάλντο με μια μύτη πρησμένη και βουλωμένη από το κρυολόγημα.

Πήρε το φτυάρι του, περισσότερο για να ζεσταθεί, και βάλθηκε να δουλεύει στην αυλή. Είχε ένα φτέρνισμα που στεκόταν στην κορυφή της μύτης, στεκόταν εκεί και δεν έλεγε να βγει έξω. Ο Μαρκοβάλντο φτυάριζε με τα μάτια μισόκλειστα και με

το φτέρνισμα κουρνιασμένο* στην κορυφή της μύτης του. Και ξαφνικά το «Αααααψιού...» ακούστηκε σχεδόν σαν βροντή. Το ρεύμα του αέρα τίναξε το Μαρκοβάλντο πάνω στον τοίχο...

Όταν ο Μαρκοβάλντο άνοιξε τα μάτια του μετά τη λιποθυμία του, η αυλή ήταν εντελώς καθαρή, δίχως μια νιφάδα χιόνι. Στα μάτια του ξαναεμφανίστηκε η αυλή που ήξερε, με τους γκρίζους τοίχους, τα κιβώτια στην αποθήκη, τα πράγματα που έβλεπε κάθε μέρα.

Ιταλό Καλβίνο, *Μαρκοβάλντο ή
Οι εποχές στην πόλη*,
μτφρ. Έφη Καλλιφατίδη,
εκδ. Καστανιώτη (με αλλαγές)

*κουρνιασμένο: κρυμμένο

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1** Διάβασε τη συνέχεια της ιστορίας που έγραψες στο τετράδιό σου. Συζήτησε με την ομάδα σου πού διαφέρει η δική σου συνέχεια από την εξέλιξη της ιστορίας του συγγραφέα.
- 2** Ποια είναι τα πρόσωπα που συμμετέχουν στη συνέχεια της ιστορίας όπως την έγραψε ο Ιταλό Καλβίνο;
- 3** Ποια γεγονότα νομίζεις ότι κάνουν ενδιαφέρουσα την ιστορία;
- 4** Τι συνέβη στο τέλος της ιστορίας;

Παρατηρώ και μαθαίνω

Ο Μαρκοβάλντο **κοίταζε** το χιονάνθρωπο... Και ξαφνικά μια μεγάλη ποσότητα χιονιού **έπεσε** ακριβώς επάνω του.

Το χιόνι **έπεσε** επάνω στο Μαρκοβάλντο. Το ρήμα «έπεσε» μας λέει **τι συνέβη** στο Μαρκοβάλντο.

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι έγινε στο παρελθόν** λέμε ότι είναι σε χρόνο **Αόριστο**

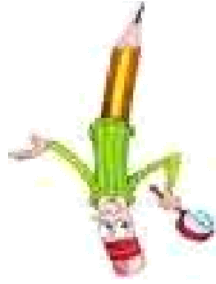

Ενεστώτας:	Τι γίνεται τώρα. (π.χ. παίζω)
Παρατατικός:	Τι έγινε στο παρελθόν. (π.χ. έπαιζα)
Αόριστος:	Τι γινόταν στο παρελθόν. (π.χ. έπαιζα)

● Χρόνοι του ρήματος

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι γινόταν** στο παρελθόν λέμε ότι είναι σε χρόνο **Παρατατικό**

Και το ρήμα «κοίταξε» αναφέρεται στο παρελθόν. Μας δείχνει όμως **τι γινόταν** πριν πείσει το χιόνι στο Μαρκοβάλντο.

Το ρήμα **παιζω**

▶▶ **Ενεστώτας**

▶▶ **Παρατατικός**

▶▶ **Αόριστος**

Ενικός αριθμός

εγώ	παιζ -ω	έπαιζ -α	έπαιξ -α
εσύ	παιζ -εις	έπαιζ -ες	έπαιξ -ες
αυτός -ή -ό	παιζ -ει	έπαιζ -ε	έπαιξ -ε

Πληθυντικός αριθμός

εμείς	παιζ -ουμε	παίζ -αμε	παίξ -αμε
εσείς	παιζ -ετε	παίζ -ατε	παίξ -ατε
αυτοί -ές -ά	παιζ -ουν	έπαιζ -αν	έπαιξ -αν

Παίζω με τις λέξεις

5 Φτιάξε λέξεις από χιόνι!

χιόνι + άνθρωπος = χιονάνθρωπος

χιόνι + θύελλα =

χιόνι + νερό =

χιόνι + πόλεμος =

χιόνι + μπάλα =

6 Σε συνεργασία με το διπλανό ή τη διπλανή σου υπογραμμίστε τη σωστή σημασία των φράσεων.

ΤΙ ΛΕΩ

σαν τα χιόνια

ΤΙ ΣΗΜΑΙΝΕΙ

- μας έφερες την κακοκαιρία
- καιρό είχαμε να σε δούμε

ΤΙ ΛΈΩ

η τηλεόραση
κάνει χιόνια

χιόνι είναι
τα χέρια σου

μαθημένα
τα βουνά
στα χιόνια

ΤΙ ΣΗΜΑΪΝΕΙ

- η τηλεόραση δεν έχει καλό σήμα
- η τηλεόραση έχει βλάβη

- έχεις παγωμένα χέρια
- έχεις άσπρα χέρια

- μου αρέσει το χιόνι
- δε με τρομάζουν οι δυσκολίες

Γράφω σωστά

7 Υπογράμμισε το κομμάτι που είναι ίδιο στην παρακάτω οικογένεια λέξεων.

κρύο κρυώνω κρυολόγημα

8 Συμπλήρωσε τα κενά κάθε στήλης του πίνακα γράφοντας τα ρήματα στον αντίστοιχο χρόνο.

Ενεστώτας

Αόριστος

σκουπίζω

καθαρίζω

ποτίζω

σκούπισα

.....

.....

συναντώ

τραγουδώ

συνάντησα

.....

μπαίνω

βγαίνω

.....

πηγαίνω

μπήκα

.....

ανέβηκα

.....

Πρόσεξε όμως την **ορθο-
γραφία** σε μερικά ρήματα.

δακρύζω	δάκρυσσα
μένω	έμεινα
αθροίζω	άθροισσα
πλένω	έπλυνα
δανείζω	δάνεισσα
στέλνω	έστειλα

λέω	είπα
βλέπω	είδα
πίνω	ήπια
φεύγω	έφυγα
μεθώ	μέθυσσα
ντύνω	έντυσα

Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!

ΤΟΣΟ ΧΙΟΝΙ ΔΕΝ ΞΑΝΑΓΙΝΕ!

Μια δεκαήμερη κακοκαιρία έπληξε τη Σκύρο στα τέλη του Γενάρη, δημιουργώντας πολλά προβλήματα στη ζωή των κατοίκων. Ξεκίνησε από το βράδυ της Τετάρτης 21 Ιανουαρίου με ισχυρούς ανέμους, οι οποίοι γίνονταν ολοένα και ισχυρότεροι με αποτέλεσμα να

**Φωτ/φία:
Τ. Γεννηματάς**

Στην κατάλευκη Σκύρο οι κάτοικοι με δυσκολία βγαίνουν από τα σπίτια τους.

φέρουν τη θάλασσα μέχρι τα πρώτα σπίτια των ακτών. Τους ισχυρότατους ανέμους διαδέχτηκε από το βράδυ της Πέμπτης μέχρι το μεσημέρι του Σαββάτου πυκνή χιονόπτωση. Το ύψος του χιονιού εντός του οικισμού ξεπέρασε το ένα μέτρο. Στις ορεινές περιοχές το χιόνι έφτασε τα δύο μέτρα και στα παράλια το κύμα χτυπούσε το χιόνι!

Η συγκοινωνία στο εσωτερικό του νησιού ήταν από δύσκολη έως επικίνδυνη. Πολλά άτομα αποκλείστηκαν, ακόμα και μέσα στο χωριό.

Προβλήματα υπήρξαν και στο δίκτυο ηλεκτροδότησης, αφήνοντας αρκετά σπίτια χωρίς ρεύμα και νερό. Τα συνεργεία της ΔΕΗ και του Δήμου εργάστηκαν με αυτοθυσία, προκειμένου να αποκαταστήσουν τις ζημιές. Βλάβες δημιουργή-

θηκαν και στο δίκτυο του ΟΤΕ.

Μεγάλη καταστροφή έχει διαπιστωθεί στους ελαιώνες, αφού δεν υπάρχει ελιά στο νησί που να μην έχει σπάσει. Επίσης έχει χαθεί μεγάλος αριθμός ζώων, κυρίως κασικιών και προβάτων νεαρής ηλικίας.

Ευτυχώς μετά τη Δευτέρα ο καιρός γύρισε σε νοτιά και το χιόνι έλιωσε χωρίς να παγώσει.

Διασκευασμένο κείμενο και φωτογραφία από την ηλεκτρονική εφημερίδα: www.inskyros.gr

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Ποιες πληροφορίες αντλούμε από τον τίτλο της εφημερίδας και ποιες από την εικόνα και το σχόλιο που τη συνοδεύει;

2 Απαντώντας προφορικά στις παρακάτω ερωτήσεις θα κατανοήσεις καλύτερα την είδηση.

Η ΕΙΔΗΣΗ

- Τι συνέβη;
- Πού συνέβη;
- Πότε συνέβη;
- Πόση διάρκεια είχε;
- Τι αλλαγές έφερε στη ζωή των κατοίκων;

3 Γράψε ένα διαφορετικό τίτλο για την είδηση που διάβασες.

.....

.....

4 Εσύ και η ομάδα σου είστε δημοσιογράφοι. Πρόκειται να μεταδώσετε αυτό που βλέπετε στη φωτογραφία στους ακροατές

ενός ραδιοφωνικού σταθμού,
οι οποίοι δεν μπορούν να δουν ό,τι
βλέπετε εσείς. Να προετοιμάσετε
τη μετάδοση αυτή και να
την παρουσιάσετε στην τάξη.

Παρατηρώ και μαθαίνω

Η κακοκαιρία ξεκίνησε με ισχυρούς
ανέμους οι οποίοι γίνονταν ολοένα
και ισχυρότεροι...

Τους ισχυρότατους ανέμους
διαδέχτηκε πυκνή χιονόπτωση.

Το επίθετο **ισχυρός** εμφανίζεται
με τρεις διαφορετικές μορφές
(οι οποίες μας δείχνουν την εξέ-
λιξη των ανέμων).

Αυτές οι μορφές λέγονται
βαθμοί του επιθέτου.

Ο άνεμος ήταν **ισχυρός.**
(θετικός βαθμός)

Γινόταν συνεχώς **ισχυρότερος,**
δηλαδή **πιο ισχυρός** από πριν.
(συγκριτικός βαθμός)

Στο τέλος έγινε **ισχυρότατος,**
δηλαδή **πάρα πολύ ισχυρός.**
(υπερθετικός βαθμός)

Παίζω με τις λέξεις

5 Βάλε στη σειρά τις παρακάτω
λέξεις από την πιο «ζεστή» στην
πιο «κρύα»:

παγωνιά, καύσωνας, ζέστη, κρύο,
ψύχρα.

.....
.....
6 Συζητήστε στην τάξη και γράψτε ολόκληρη την ονομασία των παρακάτω υπηρεσιών.

Δ.Ε.Η.:

.....
Ο.Τ.Ε.:

.....
ΕΛ.ΤΑ.:

Γράφω σωστά

7 Γράψτε τον τίτλο μιας είδησης που άκουσες ή διάβασες αυτές τις ημέρες και σου έκανε ιδιαίτερη εντύπωση.

.....

.....

8 Γράψε τον τίτλο που συνοδεύει τη φωτογραφία στο κείμενο που διάβασες.

.....

.....

.....

.....

9 Συμπλήρωσε τις παρακάτω λέξεις με τα γράμματα της παρένθεσης (η, υ, ει) και βάλε τόνο όπου χρειάζεται.

η __δηση, ο δ__μοσιογράφος,

η ψ__χρα, το ψ_χος,

ορ__νός -ή -ό,

π__κνός -ή -ό, π__κνότερος -η -ο

Αύριο Ανθολόγιο

Λεξιλόγιο

Αποκάλυψε τις λέξεις ή τα τμήματα των λέξεων που έχουν καλύψει οι νιφάδες του χιονιού και βάλε τόνους όπου χρειάζεται.

οδ _ ς, ____στρώμα, δρ _ μος,
πεζο _____, λε _ φόρος,
ξ _ πνώ - ξ _ πν _ σα,
πηγαίνω - π _ γα,
περπατώ - περπάτ _ σα,
μένω - έμ ____ να,
καθαρ _ ζω - καθάρ _ σα,
λέω- ____πα, βλέπω- ____δα,
είδ _ ση, δ _ μοσιογράφος,
ψ _ χρα, χ ____ μώνας,
κρ _ ο, κ ____ λόγημα,
χ ____ άνθρωπος, χ ____ θύελλα,
χ ____ νερο, χ ____ πτωση,

πρόθ _ μος -η -ο, ορ __ νός -ή -ό,
π _ κνός -ή -ό

Εκφράσεις:

Σαν τα χ _____!

Χ _____ είναι τα χέρια σου!

Μαθημένα τα _____ στα χιόνια!

Λέξεις του χειμώνα

Συμπλήρωσε το λεξιλόγιο γράφοντας δικές σου λέξεις σχετικές με το χειμώνα.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ιστορίες του χειμώνα

- 1 Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι
- 2 Κάτω απ' το χιόνι
- 3 Ο εγωιστής γίγαντας

Διαβάζουμε χειμωνιάτικες ιστορίες. Βρίσκουμε τι απασχολεί τους ήρωες μιας ιστορίας και πώς δίνουν λύσεις στα προβλήματά τους. Φανταζόμαστε τη συνέχεια μιας ιστορίας και γινόμαστε συγγραφείς!

Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι

Χειμώνας σε μια πλατεία. Χιονίζει σιωπηλά. Την ησυχία του τοπίου διαταράσσουν φωνές και γέλια παιδιών. Μπαίνουν στη σκηνή τρία παιδιά: τα δίδυμα, ο Θανούλης και ο Φανούλης, και η αδελφή τους η Μαριάννα.

Θανούλης: Κρύο που κάνει!

Μαριάννα: Κοίτα! Κοίτα την ανάσα μου! Γίνεται αχνός*!

Φανούλης: (Παίρνει μια χούφτα χιόνι.) Όμορφο που 'ναι!

Μαριάννα: Σαν κρέμα σαντιγί!

Θανούλης: Τι γρήγορα που το 'στρώσε! [...]

*αχνός: ατμός

Μαριάννα: Τι λέτε; Φτιάχνουμε
χιονάνθρωπο;

Φανούλης: Ναι! Έναν όμορφο!
Έναν κούκλο!

Θανούλης: Έναν απίθανο
χιονάνθρωπο!

*(Αρχίζουν να μαζεύουν χιόνι και να
φτιάχνουν ένα χιονάνθρωπο
τραγουδώντας.)*

Θανούλης: Έτοιμος!

Μαριάννα: Όμορφος είναι!

Φανούλης: Πώς να τον λέμε;

Μαριάννα: Τουρτούρι!

(Στο χιονάνθρωπο)

Τουρτούρι σε λένε!

Θανούλης: Καλημέρα, Τουρτούρι!

Φανούλης: Καλημέρα! [...]

(Ακούγεται μια φωνή από τα παρασκήνια*.)

Φωνή: Θανούλη! Φανούλη!

Μαριάννα!

Φανούλης: Μας φωνάζει η μαμά!

Ερχόμαστε!

*παρασκήνια: το πίσω μέρος της σκηνής, που δεν το βλέπουν οι θεατές

*(Τα δίδυμα βγαίνουν τρέχοντας.
Η Μαριάννα κάνει να φύγει. Κοντο-
στέκεται. Κοιτάζει το χιονάνθρωπο,
που έχει ύφος θλιμμένο).*

Μαριάννα: Δε θέλεις να σ' αφή-
σουμε μόνο σου, ε;

Τουρτούρι: (Κουνάει το κεφάλι του
καταφατικά.)*

Μαριάννα: Πες μου κάτι! Σ' αρέσει
που σε φτιάξαμε;

Τουρτούρι: Αμέ!

Μαριάννα: Τουρτούρι...

Τουρτούρι: Ναι!

Μαριάννα: Θα μου κάνεις μια χάρη;

Τουρτούρι: Τι χάρη;

Μαριάννα: Να μη λιώσεις ποτέ!
Να ζήσεις για πάντα!

*κουνάει το κεφάλι του καταφατικά:
συμφωνεί

Τουρτούρι: Πάντα; Πόσο μεγάλο είναι ένα «πάντα»;

Μαριάννα: (Ανοίγει τα χέρια της και του δείχνει). Τόσοσο!

Τουρτούρι: Ωραία! Θα ζήσω για πάντα! Δε θα λιώσω ποτέ!

Μαριάννα: Έτσι μπράβο! Θέλεις να σου χαρίσω κάτι;

Τουρτούρι: Γιατί; Έχω κιόλας τα γενέθλιά μου;

Μαριάννα: Όχι! Αλλά πάρε! (Βγάζει από το δάχτυλό της ένα ψεύτικο δαχτυλιδάκι.) Ορίστε!

Τουρτούρι: Τι ωραίο δαχτυλίδι!

Μαριάννα: Έχει δυο ψεύτικες γαλάζιες πετρούλες!

Τουρτούρι: Ναι! Γαλάζιες είναι!... Σαν τα μάτια σου! Ευχαριστώ!

Μαριάννα: Έτσι μου 'ρχεται να σε φιλήσω! Θέλεις;

Τουρτούρι: Θέλω λέει!...

(Ακούγεται η φωνή της μαμάς από τα παρασκήνια.)

Φωνή: Μαριάννα! Πού είσαι Μαριάννααα;

Μαριάννα: *(Βιαστικά).* Πρέπει να φύγω! Αύριο θα ξανάρθω και θα σου πω όλα τα μυστικά μου! Όλα! Περίμενε εδώ! Εντάξει;

Τουρτούρι: Εντάξει!... Αλλά πες μου...

(Ακούγεται πάλι η φωνή της μαμάς από τα παρασκήνια.)

Φωνή: Μαριάννα!

Μαριάννα: Έρχομαι!

(Η Μαριάννα βγαίνει από τη σκηνή.)

**Τουρτούρι: (Μονολογεί) Πάει...
(Απογοητευμένος)
Έφυγε... (Στους θεατές)
Θα την ξαναδώ άραγε
ποτέ; Θα με ξαναφιλή-
σει; Τι λέτε;**

**Αποσπάσματα από το θεατρικό
του Ευγένιου Τριβιζά
Το μεγάλο ταξίδι του Τουρτούρι,
εκδ. Καστανιώτη**

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Σε τι χρησιμεύουν οι λέξεις και οι φράσεις του κειμένου που είναι σε παρένθεση;

2 Συζήτησε με την ομάδα σου τι θα χρειαστείτε για να παρουσιάσετε το έργο αυτό σε μια σχολική γιορτή.

3 Στο απόσπασμα του θεατρικού έργου που διάβασες η πραγματικότητα ενώνεται με τη φαντασία. Ποια στοιχεία της ιστορίας είναι φανταστικά;

4 Τι απασχολεί το χιονάνθρωπο; Συζήτησε με το διπλανό σου ή τη διπλανή σου τι άλλο νομίζετε ότι θα πρέπει να τον απασχολήσει σοβαρά.

Παρατηρώ και μαθαίνω

Θέλεις να **σου** χαρίσω κάτι;

Έτσι μου 'ρχεται να **σε** φιλήσω!

Η Μαριάννα απευθύνεται στον Τουρτούρι χωρίς να λέει το όνομά του.

Καταλαβαίνουμε ότι μιλάει σ' αυτόν από τις λέξεις: **σου**, **σε**. Η Μαριάννα θα μπορούσε να πει: Θέλεις να χαρίσω κάτι σε **εσένα**;
Η λέξη **μου** αναφέρεται στη Μαριάννα. «Έτσι **μου** 'ρχεται», δηλαδή, έτσι έρχεται σε **εμένα**.

Τις λέξεις που χρησιμοποιούμε
αντί για ονόματα, για να δείξου-
με σε ποιον αναφερόμαστε, τις
λέμε **προσωπικές αντωνυμίες**.
Τις έχουμε συναντήσει και
στην κλίση των ρημάτων, αλλά
με διαφορετική μορφή: **εγώ,**
εσύ, αυτός, εμείς, εσείς, αυτοί.
Οι σύντομες μορφές (**μου, σου,**
του, με, σε,...) λέγονται αλλιώς
και αδύνατοι τύποι των προ-
σωπικών αντωνυμιών.

►► Οι προσωπικές αντωνυμίες

Ενικός αριθμός

α' πρόσωπο εγώ	εμένα	(μου, με)
β' πρόσωπο εσύ	εσένα	(σου, σε)
γ' πρόσωπο αυτός -ή -ό	αυτού, αυτής αυτόν -ήν -ό	(τος, τη, το, του, της, τον, την)

Πληθυντικός αριθμός

α' πρόσωπο εμείς	εμάς	(μας)
β' πρόσωπο εσείς	εσάς	(σας)
γ' πρόσωπο αυτοί -ές -ά	αυτών, αυτούς, αυτές	(τοι, τες, τα, τους, τις)

Παίζω με τις λέξεις

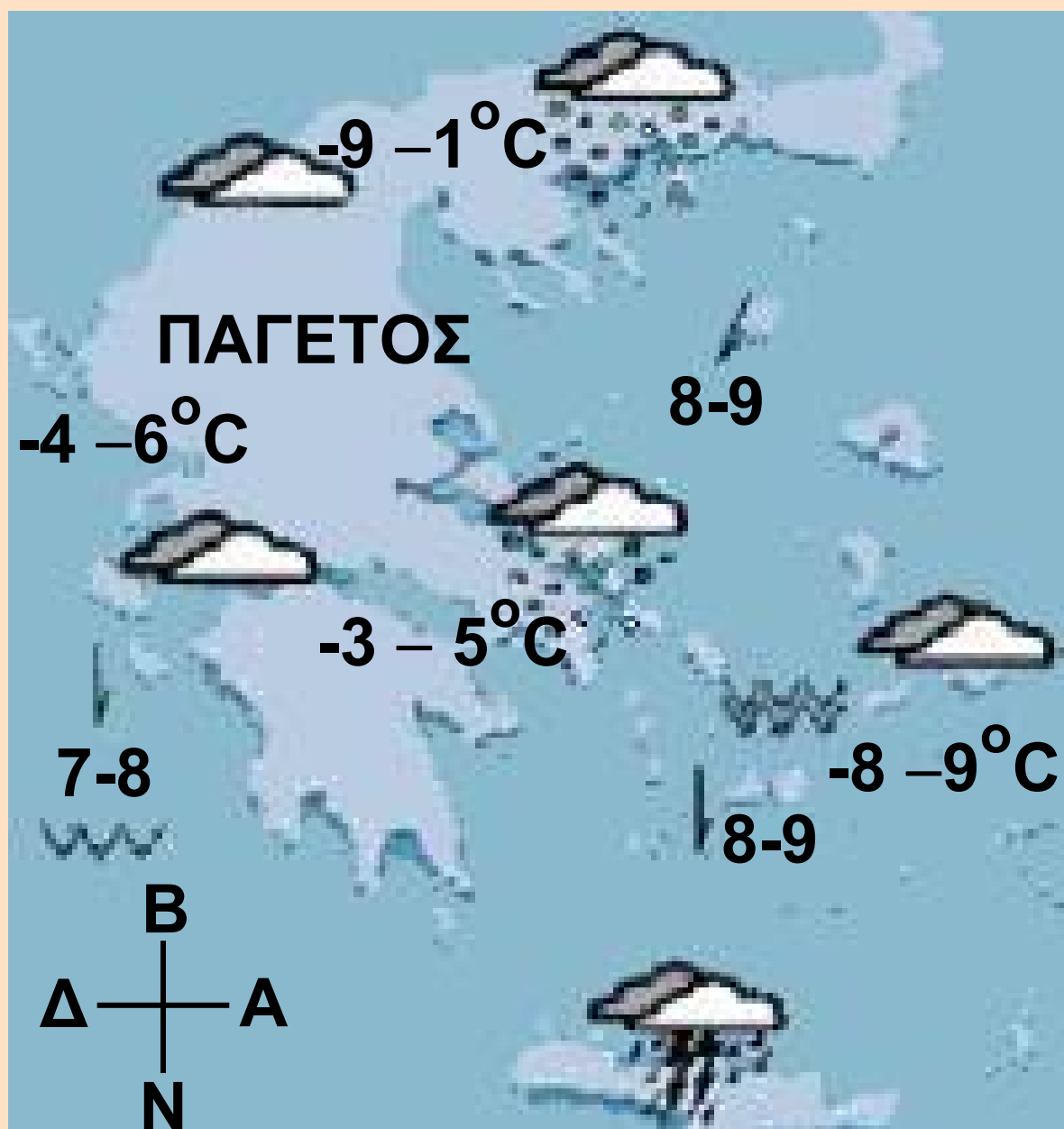
5 Ο Τουρτούρι φοβάται μη τυχόν αλλάξει ο καιρός και λιώσει. Διαβάζει λοιπόν προσεκτικά το δελτίο καιρού και συμβουλεύεται το χάρτη, που το συνοδεύει. Μερικές λέξεις και φράσεις τις ακούει για πρώτη φορά. Τις καταλαβαίνει άραγε σωστά;

Ο καιρός αύριο

Σταδιακή επιδείνωση του καιρού αναμένεται από αύριο.

- Οι ισχυροί βόρειοι άνεμοι θα ενισχυθούν στα πελάγη.
- Στα νότια θα εκδηλωθούν βροχές και καταιγίδες κατά τόπους ισχυρές.

- Στην κεντρική Ελλάδα θα εκδηλωθεί παγετός.
- Στη βόρεια Ελλάδα και στην Αττική θα εκδηλωθούν σφοδρές χιονοπτώσεις.

Εικόνα από εφημ. ΤΑ ΝΕΑ

Βάλτε ένα σημάδι [✓] στη στήλη που πρέπει, για να δείξεις στον Τουρτούρι αν κατάλαβε σωστά ή λάθος.

▶▶ Τι διάβασε	▶▶ Τι κατάλαβε	ΣΩ- ΣΤΟ	ΛΑ- ΘΟΣ
Σταδιακή <u>επιδείνωση</u> του καιρού αναμένεται από αύριο.	Από αύριο ο καιρός θα αρχίσει σιγά-σιγά να χαλάει.		
Οι βόρειοι άνεμοι θα <u>ενισχυθούν</u> στα πελάγη.	Θα σταματήσουν οι δυνατοί βόρειοι άνεμοι στη θάλασσα.		

 Τι διάβασε	 Τι κατάλαβε	ΣΩ- ΣΤΟ	ΛΑ- ΘΟΣ
Στα δυτικά θα εκδηλωθούν καταιγίδες κατά τόπους <u>ισχυρές</u> .	Στη δυτική Ελλάδα θα πέσουν λίγες βροχές.		
Στη βόρεια Ελλάδα θα εκδηλωθούν <u>σφοδρές</u> χιονοπτώσεις.	Στη βόρεια Ελλάδα θα ρίξει πολύ χιόνι.		

6 Με ένα συμμαθητή σου διαβάστε το δελτίο καιρού δείχνοντας στο χάρτη τις πληροφορίες που δίνουν οι υπογραμμισμένες λέξεις.

7 Λύσε το σταυρόλεξο:

Οριζόντια

1. Έτσι γίνεται η ανάσα της Μαριάννας.
2. Το έδωσε η Μαριάννα στο μάγουλο του χιονάνθρωπου.
3. Το χάρισε η Μαριάννα στο χιονάνθρωπο.
4. Το όνομα του χιονάνθρωπου.

Κάθετα

5. Από αυτό φτιάχνονται οι χιονάνθρωποι.
6. Όταν χιονίζει, πέφτει απαλά από τον ουρανό.
7. Τέτοιο χρώμα είχαν οι πετρούλες στο δαχτυλίδι της Μαριάννας.
8. Η εποχή που συμβαίνει η ιστορία.
9. Η πρώτη λέξη που είπε η Μαριάννα.

Κάτω απ' το χιόνι

Σκέψου – τι πράγματα γλυκά
κοιμούνται κάτωθε απ' το χιόνι.
Κοιμάται ο σπόρος, μυστικά,
καθώς το φύτρο του φυτρώνει.

Κοιμούνται αμέτρητα σπαρτά
– κι όλο ονειρεύονται τα στάχυα.
Τ' άγρια μπουμπούκια, σφαλιστά,
ύπνος τα παίρνει, μες στα βράχια.
Έχει όλ' η πλάση κοιμηθεί
κάτω απ' το κάτασπρο σεντόνι,
ωσότου να της πει στ' αυτί
μια συλλαβή το χελιδόνι.

Και τότες! Ρόδα, γιασεμιά,
γλυκά κεράσια, χρυσά στάχια,
κι η αγαπημένη η κυκλαμιά
«Ευχαριστώ» θα πει στα βράχια.

Τέλλος Άγρας, *Ανθολόγιο για
τα παιδιά του Δημοτικού,*
μέρος δεύτερο, ΟΕΔΒ

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Υπογράμμισε τους στίχους που έχουν την ίδια σημασία με τον τίτλο του ποιήματος.

2 Ταξιδεύεις με τις αισθήσεις σου μέσα στο ποίημα. Τι ακούς; Τι βλέπεις; Τι αγγίζεις;

3 Στο ποίημα η φύση συμπεριφέρεται όπως και ο άνθρωπος. Να αναφέρεις μερικούς τέτοιους στίχους.

4 Τι συμβαίνει στις τρεις πρώτες στροφές και τι στην τέταρτη στροφή;

Παρατηρώ και μαθαίνω

...ωστόσο να της πει στο αυτί
μια συλλαβή το χελιδόνι.

...κι η αγαπημένη η κυκλαμιά
«Ευχαριστώ» θα πει στα βράχια.

Πρόσεξε τους προηγούμενους
στίχους του ποιήματος.

Μα μιλάνε τα χελιδόνια
και τα κυκλάμινα;

Συχνά, σε ιστορίες και ποιήματα, τα πράγματα, τα ζώα και τα φυτά συμπεριφέρονται όπως ο άνθρωπος. Αυτό το φαινόμενο λέγεται **προσωποποίηση**.

«γλυκά - μυστικά,
χιόνι - φυτρώνει»
Ζευγάρωσα τις τελευταίες λέξεις της πρώτης στροφής οι οποίες έχουν όμοια κατάληξη και ακούγονται το ίδιο. Αυτό συμβαίνει σε όλες τις στροφές.

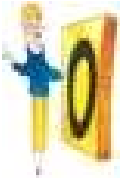
Το ποίημα αυτό έχει **ομοιοκαταληξία**. Πρόσεξες όμως και κάτι άλλο; Οι λέξεις που ακούγονται όμοια στην κατάληξη τονίζονται και στην ίδια θέση.

γλυ - **κά**, μυ - στι - **κά**: τονίζονται και οι δυο στη **λήγουσα**, δηλαδή στην τελευταία συλλαβή.

χιό - νι, φυ - **τρώ** - νει: τονίζονται και οι δυο στην **παραλήγουσα**, δηλαδή στην προτελευταία συλλαβή.

Υπάρχουν και λέξεις που τονίζονται στην **προπαραλήγουσα**, δηλαδή στην τρίτη συλλαβή από το τέλος. Π.χ. α - **μέ** - τρη - τα. Πρέπει, βέβαια, να ξέρεις να χωρίζεις σωστά τις λέξεις σε συλλαβές.

Γράφω σωστά

5 Μια χιονοστιβάδα μπέρδεψε τις λέξεις του ποιήματος. Ξεχώρισέ τες και βάλε τους τόνους.

φυτοφυτρωνωσποροςσπαρτασταχ
υαβραχιαπλασηπαιρνωμυστικασυλ
λαβη

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

Ο εγωιστής Γίγαντας

Σήμερα την ιστορία θα σας τη διαβάσει ο δάσκαλος.

Κάθε απόγευμα γυρίζοντας απ' το σχολείο, τα παιδιά συνήθως πήγαιναν να παίξουν στον κήπο του Γίγαντα.

Ήταν ένας τεράστιος πανέμορφος κήπος, με μαλακό πράσινο γρασίδι. Εδώ κι εκεί στο γρασίδι ξεπρόβαλλαν υπέροχα λουλούδια, σαν αστέρια, και υπήρχαν και δώδεκα ροδακινιές που την άνοιξη φούντωναν από λεπτοκαμωμένα ροζ και λευκά λουλουδάκια, και το φθινόπωρο ήταν φορτωμένες νόστιμα φρούτα. Τα πουλιά κάθονταν πάνω στα δέντρα και τραγουδούσαν τόσο γλυκά, που τα παιδιά συνήθιζαν να σταματούν το παιχνί-

δι τους για να τ' ακούσουν. «Πόσο ευτυχισμένα είμαστε εδώ!» φώναζαν με χαρά το ένα στο άλλο.

Μια μέρα, ο Γίγαντας γύρισε. Είχε πάει να επισκεφτεί το φίλο του, το Δράκο της Κορνουάλης, κι είχε μείνει μαζί του εφτά ολόκληρα χρόνια. Όταν πέρασαν τα εφτά χρόνια, είχε πει όλα όσα είχε να πει, μιας

και οι κουβέντες του ήταν μετρημένες, κι έτσι αποφάσισε να γυρίσει στο δικό του κάστρο. Μόλις έφτασε, είδε τα παιδιά να παίζουν στον κήπο.

«Τι κάνετε εκεί πέρα;» φώναξε με τραχιά* φωνή, και τα παιδιά σκόρπισαν μακριά.

«Ο κήπος μου είναι κήπος μου» είπε ο Γίγαντας «και βάλτε καλά στο μυαλουδάκι σας πως δε σκοπεύω να αφήσω κανένα να παίζει εδώ εκτός από τον εαυτό μου». Κι έτσι έχτισε ολόγυρα έναν πανύψηλο τοίχο, κι έβαλε μια πινακίδα που έλεγε:

**ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ
Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΕ ΟΛΟΥΣ**

*τραχιά: άγρια, βραχνή

Ήταν στ' αλήθεια ένας πολύ εγωιστής Γίγαντας.

Τα καημένα τα παιδιά δεν είχαν πια πού να παίζουν. Προσπάθησαν να παίζουν στο δρόμο, όμως ο δρόμος ήταν πολύ σκονισμένος και γεμάτος τραχιές πέτρες και δεν τους άρεσε. Συνήθιζαν να σκαρφάζουν στον ψηλό τοίχο, όταν τελείωναν τα μαθήματά τους και να μιλούν για τον όμορφο κήπο. «Τι όμορφα που ήταν τότε» έλεγαν μεταξύ τους.

Όσπου ήρθε η Άνοιξη, και στη χώρα, απ' άκρη σ' άκρη, ξεπρόβαλαν μικρά μπουμπούκια και πουλιά. Μονάχα στον κήπο του εγωιστή Γίγαντα δεν έλεγε να τελειώσει ο χειμώνας.

Τα πουλιά δεν ήθελαν να τραγουδούν σ' αυτόν, μιας και δεν υπήρχαν παιδιά, και τα λουλούδια

ξεχνούσαν ν' ανθίσουν. Κάποτε, ένα όμορφο λουλουδάκι έβγαλε το κεφάλι του από το γρασίδι, σαν είδε όμως την απαγορευτική πινακίδα τόσο λυπήθηκε για τα παιδιά, που γλίστρησε και πάλι στη γη κι αποκοιμήθηκε ξανά. Οι μόνοι που χαίρονταν ήταν το Χιόνι κι η Παγωνιά. «Πάει, τον ξέχασε η Άνοιξη τούτον εδώ τον κήπο» ξεφώνιζαν «κι έτσι θα ζήσουμε εδώ όλο το χρόνο». Το Χιόνι σκέπασε το χορτάρι με την τεράστια λευκή του κάπα, κι η Παγωνιά έβαψε όλα τα δέντρα ασημιά. Κι ύστερα προσκάλεσαν και τον Βοριά να τους κάνει συντροφιά, κι ήρθε κι αυτός. Ήταν κουκουλωμένος με γουνάρικά ως τ' αυτιά,

κι όλη μέρα βρυχόταν στον κήπο και πετούσε τα καπάκια από τις καπνοδόχους χάμω. «Σπουδαίο μέρος ετούτο» είπε. «Θα 'πρεπε να πούμε και στο Χαλάζι να μας επισκεφτεί». Κι έτσι ήρθε και το Χαλάζι. Κάθε μέρα, επί τρεις ώρες, σφυροκοπούσε τη στέγη του κάστρου, ώσπου έσπασε τα περισσότερα κεραμίδια, κι ύστερα όρμησε στον κήπο και τριγυρνούσε όσο πιο γοργά μπορούσε. Ήταν ντυμένο στα γκρίζα κι η ανάσα του ήταν παγωμένη.

«Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί αργεί τόσο η Άνοιξη φέτος» είπε ο εγωιστής Γίγαντας, που καθόταν στο παράθυρό του κι έβλεπε τον κατάλευκο παγωμένο κήπο του. «Μακάρι ν' αλλάξει λίγο ο καιρός».

Όμως ποτέ δεν ήρθε η Άνοιξη, ούτε το Καλοκαίρι. Το Φθινόπωρο

έφερε χρυσαφένιους καρπούς σ' όλους τους κήπους. Αλλά του Γίγαντα τον κήπο ούτε έναν δεν έφερε. «Είναι πολύ εγωιστής» είπε. Κι έτσι ήταν πάντα Χειμώνας εκεί. Βοριάς και Χαλάζι, Χιόνι και Παγωνιά χόρευαν αδιάκοπα ανάμεσα στα δέντρα.

Όσκαρ Ουάιλντ, *Ιστορίες για παιδιά*,
μτφρ. Άννα Παπασταύρου,
εκδ. Παπαδόπουλος

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Αρίθμησε τα γεγονότα με τη σειρά που έγιναν.

[] Έφτιαξε έναν ψηλό τοίχο γύρω από τον κήπο.

[] Τα παιδιά δεν είχαν πια πού να παίζουν.

[] Ο Γίγαντας επέστρεψε σπίτι του.

[1] Τα παιδιά έπαιζαν στον όμορφο κήπο του Γίγαντα που έλειπε σε ταξίδι.

[] Έδιωξε τα παιδιά από τον κήπο του.

[] Απαγόρευσε σε όλους να μπαίνουν μέσα.

2 Ποιες αλλαγές έγιναν στον κήπο μετά την επιστροφή του Γίγαντα;

3 Γράψε στις παρακάτω σειρές τι σου φαίνεται συνηθισμένο και τι ασυνήθιστο στην ιστορία που διάβασες.

ΣΥΝΗΘΙΣΜΕΝΟ

.....

.....

.....

.....

.....

ΑΣΥΝΗΘΙΣΤΟ

.....

.....

.....

.....

.....

4 Ποιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν τα παιδιά και ποια προβλήματα ο Γίγαντας;

5 Με ποια λέξη χαρακτηρίζει ο αφηγητής της ιστορίας το Γίγαντα;

.....

• Τι νομίζεις ότι σημαίνει η λέξη αυτή;

Συμβουλέψου το λεξικό

.....

.....

.....

6 Με ποιες άλλες λέξεις θα χαρακτηρίζεις το Γίγαντα εξαιτίας της συμπεριφοράς του;

.....

.....

7 Σκέψου με την ομάδα σου μια συνέχεια της ιστορίας η οποία να λύνει τα προβλήματα των παιδιών και του Γίγαντα και ανακοινώστε τη στην τάξη. Ο δάσκαλος έχει μια έκπληξη για σας αργότερα.

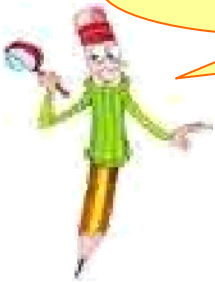
Παρατηρώ και μαθαίνω

«Ο κήπος **μου** είναι κήπος **μου**»
είπε ο Γίγαντας «και βάλτε καλά
στο μυαλουδάκι **σας** πως δε σκο-
πεύω να αφήσω κανένα να παίζει
εδώ».

Μα είναι πολύ εγωιστής αυτός ο Γίγαντας. Τα θέλει όλα **δικά του**. Το ξέρουμε ότι ο κήπος είναι **δικός του**. Δεν είναι ανάγκη να μας το λέει δυο φορές. Όταν λέει «ο κήπος **μου**» εννοεί «**ο δικός μου** κήπος».

Κατάλαβα. Κι όταν λέει «το μυαλουδάκι **σας**» εννοεί «**το δικό σας** μυαλουδάκι».

Οι λέξεις αυτές μας δείχνουν σε ποιον ανήκει κάτι και λέγονται **κτητικές αντωνυμίες**. Ο διπλανός πίνακας τις έχει συγκεντρωμένες.

Ο δικός μου (σου, του)
κήπος.

Ο κήπος μου (σου, του).

Οι δικοί μας (σας, τους)
κήποι.

Οι κήποι μας (σας, τους).

Η δική μου (σου, του)
τάξη.

Η τάξη μου (σου, του).

Οι δικές μας (σας, τους)
τάξεις.

Οι τάξεις μας (σας, τους).

Το δικό μου (σου, του)
μολύβι.

Το μολύβι μου (σου, του).

Τα δικά μας (σας, τους)
μολύβια.

Τα μολύβια μας (σας, τους).

Παίζω με τις λέξεις

8 Υπογράμμισε τα επίθετα της πρότασης:

Ήταν ένας τεράστιος πανέμορφος κήπος, με μαλακό πράσινο γρασίδι και ολάνθιστα λουλούδια.

Άλλαξε τα επίθετα της παραπάνω πρότασης για να περιγράψεις έναν κήπο με τα αντίθετα χαρακτηριστικά.

Ήταν

.....

.....

.....

.....

Γράφω σωστά

9 Συμπλήρωσε τα **ο**, **ω** στην παρακάτω οικογένεια λέξεων και βάλε τόνο όπου χρειάζεται.

η παγ__νιά, παγ__νω,
παγ__μένος -η -ο, το παγ_τό,
ο πάγ__ς, η παγ__θήκη,
το παγ__δρόμιο, το παγ__πέδιλο

10 Διάλεξε και γράψε ένα μικρό απόσπασμα από την περιγραφή του κήπου πριν επιστρέψει ο Γίγαντας. Μπορείς να συνοδεύσεις το κείμενο με μια ζωγραφιά σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

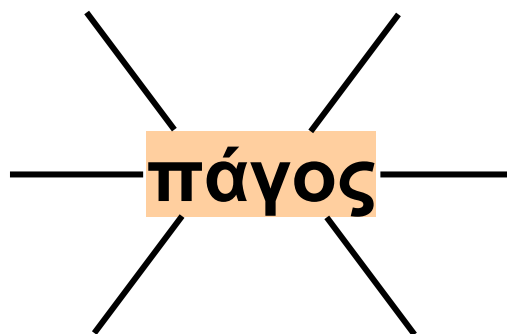
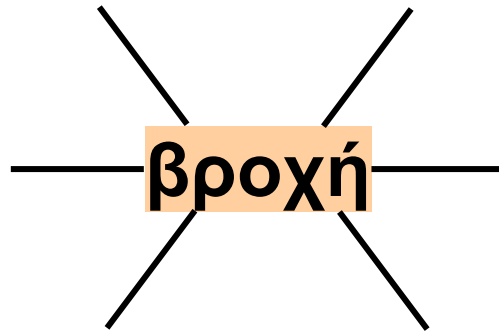
.....

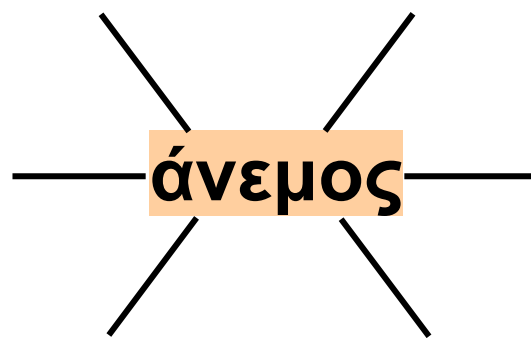
.....

Λεξιλόγιο

Συμπλήρωσε τις οικογένειες λέξεων. Μπορείς να συμβουλευτείς και το λεξικό σου.

Γράψε λέξεις που περιγράφουν:

τον καιρό μιας χειμωνιάτικης

μέρας:.....

.....

τον καιρό μιας ανοιξιάτικης μέρας:

.....

.....

Έλα στην παρέα μας!

- 1 Αξέχαστα γενέθλια
- 2 Μικρομαγειρέματα
- 3 Φτιάχνουμε προσκλήσεις
- 4 Από το ημερολόγιο του Έλτον
- 5 Το χαρούμενο λιβάδι

*Γνωρίζουμε
την παρέα
της Μελίνας και
τη βοηθάμε να ορ-
γανώσει τη γιορτή
των γενεθλίων της.*

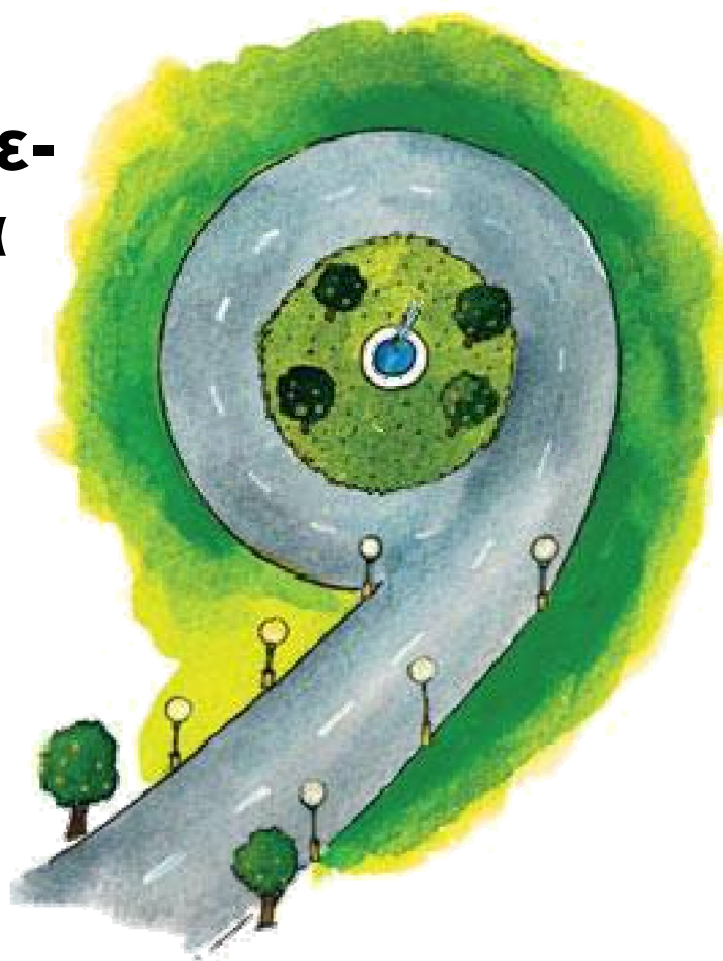
Αξέχαστα γενέθλια

Σε λίγες μέρες η Μελίνα έχει τα γενέθλιά της. Θα κλείσει τα οχτώ και «θα περπατήσει στα εννιά», όπως λέει η γιαγιά Μερόπη. Αναρωτιέται πώς είναι να περπατάει κανείς στα εννιά! Όταν ήταν μικρή, ήξερε πώς είναι να περπατάς στα τέσσερα! Αλλά αυτό το εννιά πρέπει να μοιάζει με ολόφωτη λεωφόρο που καταλήγει σε μια στρογγυλή πλατεία. Μια πλατεία με σιντριβάνι. Μια πλατεία που θα πλημμυρίσει από φίλους και συμμαθητές.

Κάθεται στο τραπέζι της κουζίνας. Μερικά χειμωνιάτικα απογεύματα προτιμά να διαβάζει εκεί παρά στο δωμάτιό της. Έχει απλώσει τα τετράδια, τα χρωματιστά μολύβια, τις γόμες και τα βιβλία. Αύριο

είναι Κυριακή και θέλει να είναι ελεύθερη. Τα μαθήματα θα της πάρουν λίγη ώρα κι έχει αρχίσει με τα Μαθηματικά. «Γράφω τέσσερα στο πηλίκο. Τρεις τέσσερις δώδεκα, από δεκατρία ένα» ψιθυρίζει κάνοντας μια διαίρεση. «Κάτω το εννιά...» συνεχίζει και σταματά σαστισμένη. Γιατί κάτω το εννιά; Ζήτω το εννιά, θέλει να πει.

Ονειρεύεται τη γιορτή των γενεθλίων της. Θα γεμίσει το σπίτι με δώρα και μπαλόνια. Κόκκινα, κίτρινα, πράσινα! Θα κεράσει γλυκά τα παιδιά. Θα σβήσει τα κεράκια στην τούρτα. Θα γελάσει

με τις φίλες της πειράζοντας τα αγόρια. Τους θέλει όλους μαζί της.
– Πότε θα αρχίσουμε τις ετοιμασίες για τη γιορτή μου; Πότε θα γράψουμε προσκλήσεις για την τάξη μου;
– Μας μένει μόνο μία εβδομάδα!, λέει στη μητέρα της που ετοιμάζει για βραδινό μια λαχανόσουπα.
– Μα πόσους θέλεις να καλέσεις; Εσύ χρειάζεσαι πλατεία και όχι σπίτι! Πότε θα προλάβω να κάνω τόσες ετοιμασίες; Τέλειωνε με τα μαθήματά σου.

Η Μελίνα ξαναγύρισε σκεφτική στη διαίρεση. «Κάτω και το εννιά». Κάθε χρόνο οι ίδιες δικαιολογίες. Κάθε χρόνο οι μεγάλοι κανονίζουν τα γενέθλιά της. Είναι πολύ λυπημένη. Την ώρα του φαγητού άκουγε ασήμαντες κουβέντες για τη μέρα που πέρασε. Στην πραγματικότητα, δεν πρόσεχε τι έλεγαν οι γονείς της.

Μάζευε τις δυνάμεις της. «Ή τώρα ή ποτέ» είπε μέσα της και πετάχτηκε απότομα:

– Θέλω να κάνω μια μεγάλη γιορτή για τα γενέθλια μου. Κάντε μου το χατίρι. Μια φορά γίνεσαι εννιά χρονών!

Θα καλέσουμε κι ενισχύσεις, τη γιαγιά Μερόπη. Δε θα μου αρνηθεί. Είμαι η αδυναμία της!

Οι γονείς της κοιτάχτηκαν στα μάτια με νόημα και ξέσπασαν σε γέλια.

– Άμα σου μπει κάτι στο μυαλό... είπε ο πατέρας και τη φίλησε στο μάγουλο.

– Τέλεια! Τρέχω να τηλεφωνήσω στον Κώστα, φώναξε ενθουσιασμένη, αφήνοντας το κουτάλι να πέσει στη σούπα της. Πλατς!

– Καθήκοντα μάγαιρα αναλαμβάνω εγώ. Σάντουιτς, μεζεδάκια και σαλάτες θα καταφέρω να φτιάξω με λίγη βοήθεια. Για τούρτα, ξέχασέ το. Ζαχαροπλάστης δεν έγινα ακόμη, της είπε το φιλαράκι της από την άλλη γραμμή του τηλεφώνου.

– Μη σε νοιάζει, αυτή είναι δουλειά για τη γιαγιά Μερόπη.

Όλο το βράδυ στροβιλίζονταν στο όνειρό της κόκκινα, πράσινα και κίτρινα μπαλόνια! Έμεναν μόλις επτά μέρες για να περπατήσει εννιά ολόκληρα χρόνια!

Συγγραφική ομάδα

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Κυκλοφορείς ανάμεσα στα πρόσωπα της ιστορίας δίχως εκείνα να σε βλέπουν. Πληροφόρησε τους συμμαθητές σου για όσα

παρατηρείς. Οι παρακάτω ερωτήσεις θα σε βοηθήσουν να τα παρουσιάσεις.

Αξέχαστα γενέθλια

Ποιους συναντάς στην ιστορία;

Πού βρίσκεται ο καθένας;

Ποιο πρόσωπο πρωταγωνιστεί;

- Τι θέλει να κάνει;
- Τι εμπόδια συναντά;
- Πώς νιώθει;
- Τι καταφέρνει τελικά;
- Πώς τα καταφέρνει;

2 Ξαναδιάβασε προσεκτικά την ιστορία. Με ποιες από τις προτάσεις στην επόμενη σελίδα συμφωνείς ή διαφωνείς; Βάλε **X** στη σωστή απάντηση.

	ΣΥΜ- ΦΩΝΩ	ΔΙΑ- ΦΩΝΩ
Η Μελίνα είναι οχτώ χρονών.	☐	☐
Η Μελίνα έχει γενέθλια το καλοκαίρι.	☐	☐
Η γιορτή για τα γενέθλια της Μελίνας δε θα γίνει στο σπίτι της.	☐	☐
Ο Κώστας και η γιαγιά Μερόπη θα βοηθήσουν στις ετοιμασίες των γενεθλίων της Μελίνας.	☐	☐

Παρατηρώ και μαθαίνω

Η Μελίνα ονειρεύεται τι θέλει να κάνει στη γιορτή των γενεθλίων της.

Θα γεμίσει το σπίτι με δώρα.

Θα κεράσει γλυκά τα παιδιά.

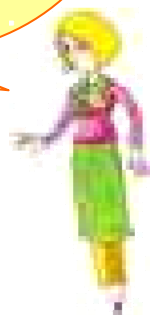
Θα σβήσει τα κεράκια στην τούρτα.

Θα γελάσει με τις φίλες της πειράζοντας τα αγόρια.

Μπροστά από τα ρήματα των παραπάνω προτάσεων υπάρχει η λέξη **θα**. Τα ρήματα αυτά μας λένε **τι θέλει να κάνει** η Μελίνα ύστερα από επτά μέρες στη γιορτή της, δηλαδή **τι θα γίνει στο μέλλον**.

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι θα γίνει** στο μέλλον είναι σε χρόνο **Συνοπτικό Μέλλοντα**.

Π.χ. Η Μελίνα θα κεράσει γλυκά τα παιδιά.

Φαντάζομαι **τι θα γίνεται** όσο **διαρκεί** το πάρτι! Το σπίτι **θα γεμίζει** με δώρα, η Μελίνα **θα κερνάει** τα παιδιά, **θα γελάει** με τις φίλες της πειράζοντας τα αγόρια...

Τα ρήματα που μας δείχνουν **τι θα γίνεται** στο μέλλον είναι σε χρόνο **Εξακολουθητικό Μέλλοντα**. Π.χ. Η Μελίνα **θα κερνάει** τα παιδιά **κατά τη διάρκεια** της γιορτής.

▶▶ Ενεστώτας

εγώ	διαβάζω -ω
εσύ	διαβάζεις -εις
αυτός -ή -ό	διαβάζει -ει
εμείς	διαβάζουμε -ουμε
εσείς	διαβάζετε -ετε
αυτοί-ές -ά	διαβάζουν -ουν

▶▶ Μέλλοντας Εξακολουθητικός

εγώ	θα διαβάζω -ω
εσύ	θα διαβάζεις -εις
αυτός -ή -ό	θα διαβάζει -ει
εμείς	θα διαβάζουμε -ουμε
εσείς	θα διαβάζετε -ετε
αυτοί -ές -ά	θα διαβάζουν -ουν

▶▶ Αόριστος

εγώ	διάβασ -α
εσύ	διάβασ -ες
αυτός -ή -ό	διάβασ -ε
εμείς	διαβάσ -αμε
εσείς	διαβάσ -ατε
αυτοί -ές -ά	διάβασ -αν

▶▶ Συνοπτικός Μέλλοντας

εγώ	θα διαβάσ -ω
εσύ	θα διαβάσ -εις
αυτός -ή -ό	θα διαβάσ -ει
εμείς	θα διαβάσ -ουμε
εσείς	θα διαβάσ -ετε
αυτοί-ές -ά	θα διαβάσ -ουν

Σύγκρινε στους πίνακες τον **Ενεστώτα** με τον **Εξακολουθητικό Μέλλοντα** και τον **Αόριστο** με το **Στιγμιαίο Μέλλοντα**. Τι παρατηρείς;

Παίζω με τις λέξεις

3 Βάλε **X** στη σωστή απάντηση.

• «Η Μελίνα θα περπατήσει στα εννιά» σημαίνει ότι:

Η Μελίνα έχει περάσει τα εννιά.

Η Μελίνα είναι τώρα εννιά χρονών.

Η Μελίνα θα γίνει εννιά χρονών.

• «Για τον Κώστα ο μήνας έχει εννιά» είπε ο πατέρας του, όταν έμαθε ότι ο Κώστας πήγε αδιάβαστος στο σχολείο. Τι να εννοούσε άραγε;

Ο Κώστας δε νοιάζεται για τίποτα.

Ο Κώστας νομίζει ότι είναι εννιά του μηνός.

Ο Κώστας νομίζει ότι ο μήνας έχει εννιά μέρες.

Γράφω σωστά

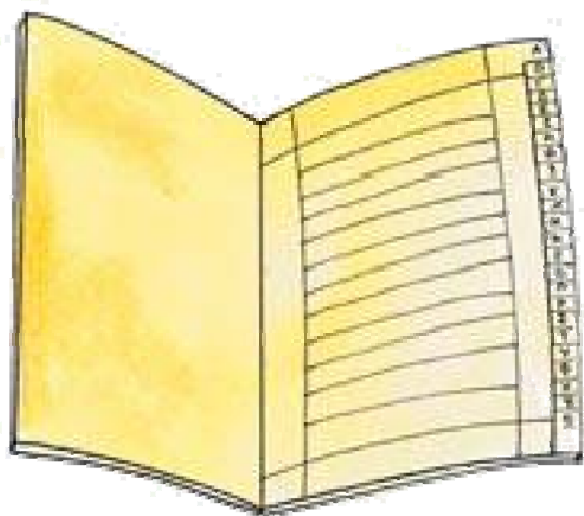
4 Η Μελίνα με τους γονείς της θα συγυρίσουν το σπίτι. Συμπλήρωσε τις καταλήξεις των ρημάτων για να βρεις ακριβώς τι δουλειές θα κάνουν.

Η Μελίνα θα ξεσκον_____ τα έπιπλα.

Η μητέρα θα σκουπ_____ και θα σφουγγαρ_____ το σπίτι.

Ο πατέρας θα ποτ_____ τα λουλούδια και θα καθαρ_____ τα τζάμια.

5 «Με τόσες ετοιμασίες για τα γενέθλια των εννέα χρόνων σου πρέπει να γράφεις σωστά τις λέξεις: ετοιμάζω, ετοιμασία, έτοιμος, μαγειρεύω, μάγειρας, εννιά και ένατος» είπε η γιαγιά Μερόπη στη Μελίνα, γελώντας πίσω από τα γυαλιά της. Της είχε πάρει δώρο ένα καινούριο ευρετήριο!

Μικρομαγειρέματα

Μια μυρωδιά από κακάο άρπαξε τον Κώστα από τη μύτη και τον οδήγησε στην κουζίνα. Ένα μικρόσωμο πλασματάκι με σουβλερή μύτη και μεγάλα αυτιά μπαινόβγαίνε στα ντουλάπια. Φορούσε καφέ πιτσιλιστό κουστούμι και μια άσπρη ποδιά.

– Τι με κοιτάς έτσι; Εμπρός, εμπρός, ανακάτευε το κακάο! Φώναξε και του έδωσε μια ξύλινη κουτάλα.

Παλιά, πολύ παλιά, υπήρχαν κουζινοξωτικά που φρόντιζαν το γάλα να γίνεται βούτυρο και το ψωμί να βγαίνει πάντοτε ξεροψημένο από τους φούρνους.

Ο Κώστας δεν είχε ιδέα ότι ένας απόγονος αυτών των ξωτικών ζούσε ακριβώς εκεί, μέσα στην κουζίνα. Σαστισμένος καθώς ήταν, άρχισε να ανακατεύει.

– Λοιπόν, έχουμε και λέμε, συνέχισε το ξωτικό. Δύο πακέτα βούτυρο και μια ιδέα κανέλα. Ρίχνω το κακάο, την ιδέα της φίλιας, μισό φλιτζάνι ζάχαρη, τα μπισκότα και, βέβαια, ένα τραγούδι με ιδέες χαράς. Μη σταματάς, Κώστα, ανακάτεψε!

– Έγιναν όλα μαζί μια σφιχτή κρέμα, είπε ο Κώστας. Το κουζινοξωτικό βούτηξε το δάχτυλο στην κρέμα και δοκίμασε.

– Μμμ! Οι ιδέες ανακατεύτηκαν με το τραγούδι υπέροχα! Πλάσε

τώρα, Κώστα, μικρές μπαλίτσες με την κρέμα και άφησέ τες να κυλήσουν στο πιάτο με τη χρυσόσκονη! Εεε... τρουφόσκονη ήθελα να πω!

«Δε θα το πιστεύει η Μελίνα»

σκεφτόταν ο Κώστας.

– Ασφαλώς και θα σε πιστέψει, είπε το ξωτικό που ήξερε να διαβάζει τις σκέψεις των άλλων. Όλοι γνωρίζουν πως μόνο εγώ, ο διάσημος Άνω-Κάτω, φτιάχνω τις πιο νόστιμες τρουφομπαλίτσες του κόσμου! Κι άρχισε να χτυπάει χαρούμενο την κατσαρόλα... Νταν, νταν, νταν!

Ο Κώστας πετάχτηκε από το κρεβάτι του. Το ξυπνητήρι αντηχούσε στο σπίτι, εκείνο το κυριακάτικο πρωινό.

Συγγραφική ομάδα

ΖΩΓΡΑΦΙΣΕ ΤΟ ΚΟΥΖΙΝΟΞΩΤΙΚΟ

Ξεκλειδώνω το κείμενο

1 Έχεις κρυφτεί κάτω από το τραπέζι της κουζίνας και ξαφνικά βλέπεις δίπλα σου ένα άλλο ξωτικό. «Μη βγάλεις άχνα! Είμαι ο Κάτω-Άνω, ο δίδυμος αδελφός του Άνω-Κάτω. Θέλω να μάθω τι υλικά ανακατεύει ο αδελφός μου στη διάσημη τρουφουσυνταγή του». Για να τον βοηθήσεις, υπογράμμισε στο κείμενο τα υλικά της συνταγής.

2 Τι θα γινόταν...

...αν δε χτυπούσε το ξυπνητήρι στο δωμάτιο του Κώστα;

Παρατηρώ και μαθαίνω

Κώστα **ανακάτεψε!** Πλάσε
τώρα μικρές μπαλίτσες με
την κρέμα και **άφησέ** τες να
κυλήσουν στο πιάτο.

Το κουζινοξωτικό **προστάζει**,
δίνει εντολές στον Κώστα.
Πρόσεξε πώς αλλάζει η μορφή
των ρημάτων, όταν προστά-
ζουμε, όταν δίνουμε εντολές ή
οδηγίες σε κάποιον.

Ενεστώτας:(ανακατεύω)

ανακάτεψε, ανακατεύετε

Αόριστος:(ανακάτεψα)

ανακάτεψε, ανακατέψτε

- Ο Κώστας ξύπνησε περίφημα εκείνο το κυριακάτικο πρωινό. Πήρε το βιβλίο συνταγών και γραμμή για το σπίτι της Μελίνας. Σκέφτηκε να της προτείνει να φτιάξουν τρουφομπαλίτσες για τη γιορτή της. Διάβασαν τα υλικά που θα χρειαστούν και τις οδηγίες εκτέλεσης.

Τρουφομπαλίτσες

ΥΛΙΚΑ ΓΙΑ 30 ΚΟΜΜΑΤΙΑ

2 πακέτα βούτυρο

μισό φλιτζάνι σκόνη κακάο

μισό φλιτζάνι ζάχαρη άχνη

1 πακέτο τετράγωνα μπισκότα

2 φλιτζάνια σοκολάτα τρούφα

30 χάρτινες θήκες για τρουφάκια

ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Στην αρχή, ανακατέψτε γρήγορα το βούτυρο το κακάο και τη ζάχαρη

μέχρι να γίνει μια σφιχτή κρέμα.
Ύστερα προσθέστε τα τριμμένα
μπισκότα και ανακατέψτε καλά.
Κατόπιν, φτιάξτε μικρές μπαλίτσες
με την κρέμα. Στη συνέχεια, απλώ-
στε προσεκτικά την τρούφα σε ένα
πιάτο και κυλήστε αργά μέσα σε
αυτό τις μπαλίτσες. Τέλος, βάλτε
τις τρουφομπαλίτσες στις θήκες
και διατηρήστε τες στο ψυγείο.

Σε κάθε συνταγή διαβάζουμε
τα υλικά που θα χρειαστούμε
και πώς θα τα χρησιμοποιή-
σουμε.

Με τα ρήματα μπορούμε να
δώσουμε οδηγίες και εντολές.
Κύκλωσε αυτά τα ρήματα
στην παραπάνω συνταγή.

Η Μελίνα θα καλέσει 20 παιδιά. Υπολόγισε στο τετράδιό σου την ποσότητα των υλικών που θα χρειαστεί, ώστε κάθε παιδί να φάει από 3 τρουφάκια.

3 Σε κάθε συνταγή οι οδηγίες δίνονται με μια συγκεκριμένη σειρά. Αντιστοίχισε τις παρακάτω λέξεις για να βρεις με ποια σειρά πρέπει να εκτελέσεις τις οδηγίες της συνταγής.

Στην αρχή

Ύστερα

Κατόπιν

Στη συνέχεια

Τέλος

προσθέστε

βάλτε

απλώστε

φτιάξτε

ανακατέψτε

4 Υπογράμμισε στη συνταγή τις λέξεις που μας δείχνουν πώς να εκτελέσουμε αυτό που μας λέει κάθε ρήμα.

Παίζω με τις λέξεις

5 Διάβασε τον ζωτικοκαβγά στο συμμαθητή σου αλλάζοντας τις χρωματισμένες φράσεις με όποιες από τις παρακάτω ταιριάζουν:
**δεν ξέρεις τίποτα, πολύ λίγη κανέ-
λα, είσαι εγωιστής και φαντασμέ-
νος, δεν είσαι πολύ έξυπνος.**

Όταν ο Άνω-Κάτω κατάλαβε πως ο Κάτω-Άνω έμαθε τη συνταγή του για τις τρουφομπαλίτσες, έγινε μεγάλος σαματάς!

– Δεν μπορεί ο καθένας να μου κλέ-

βει τις ιδέες! είπε ο Άνω-Κάτω και η μύτη του γινόταν πιο σουβλερή καθώς θύμωνε.

– Σιγά τις ιδέες! Ο καθένας θα μπορούσε να σκεφτεί μια τέτοια συνταγή. **Μεγάλη ιδέα έχεις για τον εαυτό σου!** του είπε ο Κάτω-Άνω και όσο φώναζε τόσο περισσότερο του κοκκίνιζε η μύτη.

– **Ιδέα δεν έχεις από ζαχαροπλαστική!** Είναι πασίγνωστο στον κύκλο των χαμένων ξωτικών ότι **δε σου έρχονται ιδέες στο κεφάλι εύκολα.**

– Αν θέλεις να ξέρεις, εγώ ποτέ δε θα έβαζα **μια ιδέα κανέλα** στο κακάο. Άκου κανέλα με κακάο! φώναζε ο Κάτω Άνω κι όλη τη νύχτα έτριζαν τα κουτάλια στο συρτάρι.

6 Η γιαγιά Μερόπη αγόρασε ντομάτες, σπανάκι, μελιτζάνες, πατάτες, τυρί και κοτόπουλο. Τι σαλάτες

και τι πίτες μπορεί να φτιάξει με
αυτά τα υλικά;

σαλάτες:

.....

πίτες:

.....

Γράφω σωστά

7 Από τη συνταγή της γιαγιάς
Μερόπης σβήστηκαν τα **ι, η, υ**.
Βοήθησε τη Μελίνα να συμπληρώ-
σει τα υλικά της συνταγής του χαλ-
βά όσο καλύτερα γίνεται.

Χαλβάς με σιμιγδάλι

Υλ_κά:

Ένα ποτήρ_ σιμιγδάλ_

Ένα ποτ_ρι ζάχαρ_

Τέσσερα ποτ_ρια γάλα

Δ_ακόσια γραμμάρ_α βούτ_ρο

Μ_σό φλυτζάν_αμ_γδαλα

ψ_λοκομμένα

Λίγ_ κανέλα

Φτιάχνουμε προσκλήσεις

Έφερα τις προσκλήσεις που μου είχαν δώσει ο Αντρέας και η Βάσια.

Ωραία! Κι εγώ βρήκα μια πρόσκληση από τη γιορτή γενεθλίων της Μαργαρίτας. Ας τις συμβουλευτούμε για να δούμε πώς θα γράψουμε τις δικές μας.

Προς το φίλο μου Κώστα

**Θα χαρώ πολύ να σε δω
στο πάρτι για την ονομαστική μου
εορτή που θα γίνει την Παρασκευή
στις 30 Νοεμβρίου και ώρα 7 μ.μ.
Μένω στην οδό Κύπρου 16,
Αλσούπολη.**

**Το τηλέφωνό μου
είναι 210 4235488.**

**Σε περιμένω με χαρά!
Ο φίλος σου
Ανδρέας**

**Αγαπητέ φίλε
Κώστα**

**Σε περιμένω στη γιορτή
που θα κάνω για τα γενέθλιά μου
την Κυριακή στις 19 Οκτωβρίου
και ώρα 6.30 το απόγευμα.**

**Η διεύθυνσή μου είναι:
Σωκίων 98, Αλσούπολη
και το τηλέφωνό μου:
2104234567**

Θα περάσουμε φανταστικά!

**Η φίλη σου
Βάσια**

 Μελίνα, τα γενέθλιά μου πλη-
πλησιάζουν. Το Σάββατο 7 Δε-
κεμβρίου γίνομαι 9 ετών και
σε περιμένω στη γιορτή
που θα κάνω στις 7 μ.μ.
Έλα να διασκεδάσουμε τρελά.

Το μου είναι: Σίφνου 95,
Αλσούπολη.

Η φίλη σου Μαργαρίτα.

Ξεκλειδώνω το κείμενο

- 1 Πού έγινε η γιορτή του Αντρέα;
- 2 Πότε έγινε η γιορτή της Μαργαρίτας;
- 3 Ποια πρόσκλησή σου αρέσει περισσότερο και γιατί;

4 Παρατήρησε τις προσκλήσεις στις προηγούμενες σελίδες.

- Ποιος στέλνει την κάθε πρόσκληση (αποστολέας);
- Σε ποιον τη στέλνει (παραλήπτης);

5 Η Βάσια, ο Αντρέας κι η Μαργαρίτα προσπαθούν με τις προσκλήσεις τους να πείσουν τους φίλους τους να έρθουν στη γιορτή τους. Σε συνεργασία με το διπλανό σου, γράψε ποιες φράσεις χρησιμοποιούν.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Παρατηρώ και μαθαίνω

Όταν γράφεις μια πρόσκληση
θυμήσου!

Πρόσκληση

Κύριε Δήμαρχε, (1)
σας προσκαλούμε να παρακολουθήσετε τη θεατρική μας παράσταση
«Ανέβα στη στέγη να φάμε
το σύννεφο» του Γ. Ξανθούλη (2),
που θα παρουσιάσουμε στον κινηματογράφο Νέα Ελβετία (3),
την Πέμπτη, 29 Μαΐου και
ώρα 7:30 μ.μ. (4)
Η παρουσία σας θα μας δώσει
μεγάλη χαρά.

Οι μαθητές της Ε΄ τάξης
του 11ου Δημ. Σχολ. Βύρωνα (5)

- (1) Σε ποιον τη στέλνουμε;
- (2) Ποια είναι η εκδήλωση
- (3) Πού γίνεται
- (4) Πότε γίνεται
- (5) Ποιος τη στέλνει

Παίζω με τις λέξεις

6 Βάλε σε κύκλο το ρήμα που δεν ταιριάζει με τη λέξη πρόσκληση:

γράφω / δίνω / υπηρετώ /
αρνούμαι / δέχομαι

7 «τηλέφωνο, τηλεφώνημα,
τηλεφωνώ, τηλεόραση,
τηλεσκόπιο, τηλεγράφος»

Βρες στο λεξικό και άλλες λέξεις που αρχίζουν από τηλε- και προσπάθησε να τις εξηγήσεις.

Το αρχικό κομμάτι τηλε- σημαίνει:

α. κοντά σε κάτι, δίπλα

β. μέσα σε κάτι

γ. από μεγάλη απόσταση,
μακριά από κάτι

Γράφω σωστά

8 Γράψε τη διεύθυνσή σου (οδός, αριθμός, περιοχή, ταχυδρομικός κώδικας) καθώς και τη διεύθυνση ενός φίλου ή συμμαθητή σου.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9 Συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν στις παρακάτω οικογένειες λέξεων και βάλε τόνο όπου χρειάζεται:

η διεύθ__νση, ο διευθ__ντής,
η διευθ__ντρια

το τηλέφ__νο, το τηλεφ__νημα,
τηλεφ__νώ

το όν__μα, το επ__νυμο,
το ονοματεπ__νυμο

Με ένα ή με δύο ν;

10 Συμβουλέψου το λεξικό σου και συμπλήρωσε τα γράμματα που λείπουν.

η γέ__ηση, τα γε__έθλια, το γέ__ος,
η γε__ειάδα, γε__αίος -α-ο

Αύριο Ανθολόγιο

Περιεχόμενα

Πολιτείες ντυμένες στα λευκά!

1. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι.....	8
2. Η πόλη χάθηκε στο χιόνι (συνέχεια).....	17
3. Τόσο χιόνι δεν ξανάγινε!	30
<u>Λεξιλόγιο</u>	38

Ιστορίες του χειμώνα

1. Ο χιονάνθρωπος και το κορίτσι.....	41
2. Κάτω απ' το χιόνι.....	58
3. Ο εγωιστής γίγαντας.....	64
<u>Λεξιλόγιο</u>	79

Έλα στην παρέα μας!

1. Αξέχαστα γενέθλια	82
2. Μικρομαγειρέματα	96
3. Φτιάχνουμε προσκλήσεις	109

Βάσει του ν. 3966/2011 τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου, του Λυκείου, των ΕΠΑ.Λ. και των ΕΠΑ.Σ. τυπώνονται από το ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν στη δεξιά κάτω γωνία του εμπροσθόφυλλου ένδειξη «ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΜΕ ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ». Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δεν φέρει την παραπάνω ένδειξη θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης διώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946,108, Α').

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού / ΙΤΥΕ - ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ.